

Rafał Ruta

ZABYTKOWY PARK W KUJANIE KOŁO ZŁOTOWA JAKO OSTOJA SAPROKSYLICZNYCH CHRZĄSZCZY (*INSECTA: COLEOPTERA*)

An old park in Kujan near Złotów as a refuge of saproxylic beetles (*Insecta: Coleoptera*)

ABSTRAKT: Podsumowano kilkuletnie obserwacje nad chrząszczami parku w Kujanie. W niewielkim obiekcie o pow. ok. 2 ha odnotowano występowanie rzadkich owadów saproksylicznych, jak *Anitya rubens*, *Elater ferrugineus*, *Osmoderma barnabita* i *Gnorimus nobilis*. Przedyskutowano znaczenie obiektu dla zachowania fauny saproksylicznej.

SŁOWA KLUCZOWE: Pomorze, Bory Kujaniańskie, martwe drewno, ochrona przyrody, owady, *Coleoptera*, *Diptera*

ABSTRACT: Survey of Coleoptera of a park in Kujan is recapitulated. In the small park (area of ca. 2 ha) several endangered species were found, including *Anitya rubens*, *Elater ferrugineus*, *Osmoderma barnabita* and *Gnorimus nobilis*. Significance of the area for preservation of saproxylic fauna is discussed.

KEY WORDS: Pomerania, Bory Kujaniańskie forest, deadwood, nature conservation, insects, *Coleoptera*, *Diptera*

Wstęp

Owady saproksyliczne, wymagające do życia sędziwych, obumierających i martwych drzew, w gospodarczych lasach stały się rzadkie wraz z juwenalizacją drzewostanów i zmianą ich składu gatunkowego. W wielu przypadkach zastępczym środowiskiem stały się dla nich aleje, w których poszczególne drzewa osiągają starszy wiek, niż w okolicznych lasach gospodarczych. Podobne znaczenie mają stare parki o rozmaitej genezie (Franc 1997, Jonsell 2004, Stokland et al. 2012).

W literaturze pojawiały się wzmianki o znaczeniu omawianych siedlisk dla owadów

saproksylicznych w okolicach Piły. Znaczenie zabytkowych alej drzew dla entomofauny w okolicach Piły odnotowali Ruta i Melke (2002) dla otoczenia rez. Kuźnik k. Piły oraz Gutowski i Ruta (2004) dla okolic Tuczna.

W latach 1995-2014 prowadzono nieregularne obserwacje entomologiczne w niewielkim parku w miejscowości Kujan (koordynaty: 53.3644N, 17.1881 E), których podsumowaniem jest niniejsza publikacja.

Teren badani i metodyka

Park o powierzchni ok. 2 ha (ryc. 1) położony jest między jeziorem Borówno (=